

EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

27.4.2015

B8-0389/2015

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas uždavus klausimus, į kuriuos atsakoma žodžiu, B8-0115/2015 ir B8-0116/2015

pagal Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį

dėl ISIL / „Da'esh“ vykdomo kultūros objektų naikavimo
(2015/2649(RSP))

Andrew Lewer, Charles Tannock, Ryszard Antoni Legutko, Ryszard Czarnecki, Tomasz Piotr Poręba, Geoffrey Van Orden, Angel Dzhambazki, David Campbell Bannerman, Branislav Škripek, Jana Žitňanská, Beatrix von Storch
ECR frakcijos vardu

RE\1059404LT.doc

PE555.163v01-00

LT

Suvienijusi įvairovę

LT

B8-0389/2015

**Europos Parlamento rezoliucija dėl ISIL / „Da'esh“ vykdomo kultūros objektų naikinimo
(2015/2649(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 16 d. Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijas Nr. 2170 (2014) ir Nr. 2199 (2015),
- atsižvelgdamas į 2015 m. vasario 27 d. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos pirmininko Liu Jieyi pranešimą dėl ISIL / „Da'esh“ vykdomo kultūros ir religijos vertybių naikinimo,
- atsižvelgdamas į UNESCO pasaulio paveldo komiteto pirmininkės Marios Böhmer 2015 m. kovo 9 d. ir UNESCO generalinės direktorės Irinos Bokovos 2015 m. balandžio 13 d. pareiškimus dėl ISIL / „Da'esh“ vykdomo kultūros objektų naikinimo,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 167 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Tarybos reglamentą (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto,
- atsižvelgdamas į Komisijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai 2015 m. vasario 6 d. bendrą komunikatą „Elementai ES regioninės strategijos Sirijos ir Irako, taip pat grupuotės „Islamo valstybė“ (arab. Da'esh) keliamos grėsmės klausimu“,
- atsižvelgdamas į 1981 m. JT deklaraciją dėl visų formų netolerancijos ir diskriminacijos religijos ir tikėjimo pagrindu panaikinimo,
- atsižvelgdamas į ES religijos ar tikėjimo laisvės skatinimo ir apsaugos gaires,
- atsižvelgdamas į JT kultūros vertybių apsaugos ginkluoto konflikto metu konvenciją, Kovos su neteisėta prekyba kultūros vertybėmis konvenciją, Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją ir Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvenciją;
- atsižvelgdamas į 1995 m. Tarptautinio privatinės teisės unifikavimo instituto (UNIDROIT) Konvenciją dėl pavogtų ar neteisėtai išvežtų kultūros objektų,
- atsižvelgdamas į Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 8 straipsnio 2 dalies b punkto ix papunktį,
- atsižvelgdamas į ankstesnes rezoliucijas dėl padėties Irake ir Sirijoje ir ISIL / „Da'esh“ grėsmės,

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų kampaniją „#Unite4Heritage“,
  - atsižvelgdamas į klausimus Tarybai ir Komisijai dėl grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė / Daesh“ vykdyto kultūros paveldo vietovių naikinimo (O-000031 – B8–0115/2015 ir O-000032 – B8–0116/2015),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi ISIL/„Da’esh“ pajėgų kontroliuojamoje Irako ir Sirijos teritorijoje nevaldomai plėšiamos ir naikinamos neįkainojamos senųjų vietovių vertybės; kadangi kai kuriose vietovėse griunami į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įtraukti objektai;
  - B. kadangi dėl ISIL / „Da’esh“ kovotojų veiksmų kylą pavojus, kad bus sunaikintas tūkstantmečius Artimuosiuose Rytuose gyvavęs sambūvis, ir šiuos veiksmus galima laikyti kultūriniu valymu, keliančiu grėsmę regiono ir pasaulio kultūros ir religiniam paveldui;
  - C. kadangi ISIL/„Da’esh“ pajėgoms žengiant į priekį Irake ir Sirijoje tūkstančiai krikščionių ir kitų religinių bei etninių mažumų atstovų iškeldinti iš savo protėvių žemės; kadangi taip pat buvo priverstinio atvertimo į kitą tikėjimą atvejų;
  - D. kadangi priverstiniai religinių ar etninių grupių narių iškeldinimai, kultūrinių ir religinių objektų ir vertybių naikinimas gali būti laikomi karo nusikaltimu ir (arba) nusikaltimu žmoniškumui;
  - E. kadangi ISIL / „Da’esh“ plėšia ir pardavinėja istorines, kultūrines ir religines vertybes, kad gautų pajamų, kurios naudojamos verbavimo veiklos ir jų gebėjimų ateityje vykdyti teroro aktus stiprinimui;
  - F. kadangi, nepaisant tarptautinių ir ES reglamentų, kuriais draudžiamas kultūros vertybių iš Sirijos ir Irako importas, daug vogtų kultūros vertybių vis dar neteisėtai įvežama į Europą, padedant organizuotiems nusikaltėlių tinklams;
  - G. kadangi kova su neteisėta prekyba kultūros ir religiniais objektais nėra konkreti Europos Sąjungos kompetencijos sritis; kadangi kovoje su šia prekyba yra labai svarbu, kad valstybės narės ir trečiosios šalys bendradarbiautų pasitelkdamos galiojančius nacionalinės ir tarptautinės teisės aktus;
  - H. kadangi ilgalaikė taika ir stabilumas regione yra labai svarbūs siekiant apsaugoti religinius, istorinius ir kultūrinius objektus nuo tolesnio naikinimo ir plėšimo ir siekiant išsaugoti senąjį paveldą;
  - I. kadangi Europos Sąjunga pasiūlė skirti 1 mlrd. EUR tam, kad būtų imtasi esminių kolektyvinių veiksmų įgyvendinant ES regioninę strategiją Sirijos ir Irako, taip pat ISIL / „Da’esh“ keliamos grėsmės klausimu;
  - J. kadangi pagrindinės tarptautinės kultūros organizacijos kartu su Sirijos laikinąja vyriausybe sudarė paveldo darbo grupę, siekdamas padėti Sirijos gyventojams išgelbėti savo paveldą nuo sunaikinimo;

- K. kadangi dėl pilietinio karo Sirijoje taip pat sunaikinti kai kurie pasaulinės svarbos meno kūriniai, pastatai ir paminklai ir kadangi toliau kyla grėsmė regiono kultūros ir religiniam paveldui;
1. mano, kad kultūra ir paveldas turi galią sutaikyti žmones, skatinti supratimą ir toleranciją ir būti pagrindiniu ramsčiu propaguojant taiką;
  2. pritaria UNESCO pozicijai, kad kultūros paveldas yra svarbi bendruomenių, grupių ir atskirų asmenų kultūrinės tapatybės ir socialinės sanglaudos dalis ir kad tyčinis jo naikinimas gali turėti neigiamų pasekmių žmogaus orumui ir žmogaus teisėms;
  3. apgailestauja dėl to, kad ISIL / „Da’esh“ ir kitos ekstremistinės grupuotės Sirijoje bei Irake naikina ir plėšia senuosius religinius ir kultūrinius objektus;
  4. mano, kad tokie kultūrinio valymo veiksmai yra tyčinis ir sistemingas ekstremistų bandymas ištrinti turtingą regiono kultūrą, istorijas ir tradicijas, įskaitant šimtamečius gyvavusių religinių ir mažumų grupių sambūvį; be to, mano, kad tokie veiksmai gali pakenkti pastangoms sukurti tvarią taiką ir saugumą regione;
  5. pripažįsta, kad istorinių vietovių plėšimas ir naikinimas nėra naujas reiškinys, tačiau reiškia didelį susirūpinimą dėl ISIL / „Da’esh“ ekstremistų veiksmų ir jų poveikio regionui, jo gyventojams ir kultūrai;
  6. reiškia susirūpinimą tuo, kad vis daugiau neteisėtai prekiaujama kultūros ir religinėmis vertybėmis, pagrobtomis iš vietovių Irake ir Sirijoje, kontroliuojamų ISIL / „Da’esh“; be to, ragina tarptautinę bendruomenę bendradarbiauti, remiant UNESCO, siekiant užkirsti kelią šiai prekybai ir išsaugoti regiono paveldą;
  7. sutinka su tuo, kad įgaliojimai kontroliuoti prekių importą, taip pat muitai ir akcizai ir susiję teisės aktai daugiausia tebėra atskirų ES valstybių narių ir trečiųjų šalių kompetencijos sritis, tačiau reiškia susirūpinimą tuo, kad įstatymai, kuriais turėtų būti užkertamas kelias vogtų kultūros vertybių importui ir pardavimui, kai kuriose šalyse yra visiškai netinkami krizei įveikti;
  8. ragina Tarybą susitarti dėl bendro veiksmų plano, siekiant nutraukti neteisėtą prekybą kultūros vertybėmis iš Sirijos ir Irako teritorijų, ir taip neleisti, kad ši prekyba būtų naudojama kaip teroristinės veiklos finansavimo šaltinis;
  9. pritaria įvairių Jungtinių Tautų konvencijų ir tarptautinių sutarčių tikslui apsaugoti kultūrinį ir religinį paveldą;
  10. ragina veiksmingai įgyvendinti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 2199 ir priimti teisiškai privalomas priemones, kuriomis būtų siekiama kovoti su neteisėta prekyba antikos ir meno kūriniais iš Irako ir Sirijos;
  11. ragina veiksmingiau naudotis Interpolo pavogtų meno kūrinių duomenų baze siekiant kovoti su neteisėta prekyba kultūros vertybėmis; be to, palankiai vertina nacionalinių policijos pajėgų, pavyzdžiui, Londono policijos meno kūrinių ir antikvarinių daiktų padalinio (Jungtinė Karalystė), pastangas kovojant su nusikalstama veikla šioje srityje;

12. mano, kad valstybių narių ir trečiųjų šalių teisėsaugos įstaigų geresnis dalijimasis informacija ir koordinavimas gali atlikti svarbų vaidmenį nustatant ir patraukiant baudžiamojon atsakomybėn nusikalstamas grupuotes, vykdančias neteisėtą prekybą iš kultūros paveldo vietovių pagrobtomis vertybėmis;
13. dar kartą pabrėžia, kad svarbu laikytis tarptautinės teisės ir gerbti žmogaus teises siekiant atremti ISIL / „Da’esh“ keliamą grėsmę ir užtikrinti tvarią taiką ir stabilumą regione;
14. ragina koordinuoti tarptautines pastangas siekiant apsaugoti pažeidžiamas kultūrinio, istorinio ir religinio paveldo vietas ir objektus nuo plėšimo ir naikinimo grėsmės;
15. primena Sirijos ir Irako kaimyninėms šalims, kad jos atlieka svarbiausią vaidmenį stabdant neteisėtą prekybą iš istorinių vietovių pagrobtomis vertybėmis; taip pat primena joms, kad ši prekyba tiesiogiai finansuoja terorizmą, kuris kelia grėsmę jų pačių taikai ir saugumui; mano, kad Europos Sąjunga, Arabų Valstybių Lyga ir kiti tarptautiniai subjektai turėtų apsvarstyti galimybę padėti šioms šalims sustiprinti jų gebėjimus šioje srityje;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, EIVT, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, UNESCO generaliniam direktoriui, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, Irako vyriausybei ir parlamentui ir Arabų Valstybių Lygos generaliniam sekretoriui.